

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.

Nyílt tér: soronkint 20 fill.

Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő
Kéziratokat nem adunk vissza.

Fogaras vidéke.

Fogarasról magáról annyit irtunk, oly sokszor zengett már az ének, hogy igazán alig találunk róla írni valót, szóval elparentáltuk, legfeljebb azokat az ételeket melegítjük fel újra, amelyeket már föl-föl tálaltunk, mindig más és más alakban.

Azt szokták mondani, hogy a jó gazdasszony a krumpliból százféle ételt tud csinálni és mind izletes; hát miért ne tálalnánk föl mi is ugyan azt az ételt többször, mikor jólétünk, egzisztenciánk függ tőle!

Ha már belevágtunk az alkotás korszakába az Olthid építésével, ha mondtunk „á“-t, hát akkor mondjunk „b“-t is, vagyis haladjunk tovább, előre s ne hűseljünk henyélve, dologtalanul a lombos fa árnyékában.

Ne mondjuk azt, hogy no már az Olt hidját építjük, hát pihennünk kell egy kissé, mert elfáradtunk.

Hogy elérhessük a többi életképes

városokat, vármegyéket, alkotnunk, tenünk kell, a haladás útjában egy percet se pihenünk, mert a pihenés után még nehezebb, fáradságosabb lesz az út.

Mi nem pihenünk, hanem a vármegyében megyünk faluról-falura tovább, tapasztalunk, hogy észrevételeinket megtehesük.

Szomoruan látjuk, tapasztaljuk, hogy a falvak népe nagyon hátra van maradvá. A közigazgatás irányító s áldást osztó kezét — fájdalom! — nem látjuk sehol; de nem is lehet azt az irodából pennával kormányozni. Cirkálni, járkálni kell folyton, hogy a nyomtatott paragrafusok föltámadjanak, nem kell azokat pusztán a bírák és a jegyzők böles belátására biznunk, hanem magunknak kell tapasztalatot szerezni arról, hogy csakugyan végre is hajtják e azokat.

Mert most még — fájdalom! nem látunk semmi restaurációt. A renezánsz szellője nem igen lengedez Fogaras vidéke fölött, csak a központban látunk némi sürgést, forgást, de Fogaras vidéke,

a falvak még mindig lehtargikus álomban tengődnek s a mizera kontribúensz plebsz még azt sem tudja, hogy mi a neve annak az ünnepnek, amelyet megül.

Föl veszi az ünneplő ruhát, nem megy a mezőre dolgozni, a templomba megy, de hogy miért, arról még spurisza suies szegénynek!

Valósággal úgy él, mint a barom, azzal a különbséggel, hogy az vizet iszik, de ez „ratyuval“ teszi még butábbá magát, úgy, hogy már a polyás gyermeknek is azt adnak, hogy megbeesülje magát.

Szomorú világ ez mindenféleképen. A papoknak kellene a fölvilágosodás terén jobban munkálkodniok a tanítóval együtt, de úgy látszik azok semmit sem törődnek a renezánszal!

A hit fáklafénye mellett kellene terjedni a tudás világosságának is, de az úgy látszik, hogy ellenkezőleg nirván ölet tárja fel a népnek.

Mi abban a hitben és meggyőződésben vagyunk, ha a közigazgatás a

TÁRCA

A DEZSÁNI FENYVESBEN.

— 1905. július hó 10-én. —

Beteg vagyok, idegeim
Szerte vannak dulva,
Ide jöttem: fenyves, forrás
Gyógyítsátok újra.

Elvonulva a világtól
Erdő, csend vesz körül,
Fáradt lelkem, beteg lelkem
Remélni kezd s örül.

Virágillat, játszi szellő
Pajzánkodik vélem,
Idegeim jobbulsát
Csak tőlük remélem.

Emberektől távol élve
Enyhet adó csendben,
Minden percem, minden órá
Gyors szárnyakon lobban.

Báránfelhők, himes szárnyan
Elrepülnek hozzám,

A bútól elfásult szívnek
Enyhületet hozván.

Szülőföldről küldte őket
Egy megszakadt kebel,
Hogy emlékéit, áldott szívét
Itt se felejtsem el! . . .

Mint egy áldó vigasztalás
Ugy jöttek ők ide.
S füben, fában gyógyírt érez
A szenvedő szíve.

Fenyves erdő! balzsamod hát
Gyógyítsa meg lelkem,
Téged áldva — mondhassam, hogy
Egészséges lettem! . . .

Halmy Gyula.

Cine minte.

A „Fogaras és Vidéke“ számára

írta: Halmy Gyula.

(Folytatás és vége.)

A kastélybeli inas másnap óvatosan nyit be Mariórához, egy postai vevényt szorongatva kezében.

— Isten jó nap, szép Marióra! Nézd

csak mi ez, a postáról hoztam egy levelet, Amerikából jött, Juon írja, de alá kell írnod ezt a vevényt, hogy a levelet kiadhassa a kertész, akinél a levelek szoktak lenni. Jőjj hát el, amikor időd van a park hátulsó ajtaján át a kis kertészlakba, megkapod leveledet. Az uraságok nincsenek most itthon — szól odavetőleg — a városba mentek egy hétre.

Marióra örömsikollyal kapja el a kis levélkét, odakörmöli nevét és kendőt kapva vállára, szinte repül a park felé. Amint közelébb ér, eszébe jut ugyan esküje, de megnyugtatta magát: hiszen nem a kastélyba megy, csak a kertészhez, azután meg nincsen is itthon az uraság.

Dobogó szívvel suhan végig az árnyas utakon a fák közé rejtett kis házig, amelynek redőnyei leeresztve, ajtajai betéve, az egész olyan csendes, elhagyatott benyomást tesz. Félelem vesz rajta erőt, de azután mégis bekopogtat.

Elfojtott szabad hangzik, az ajtó gyorsan felnyílik, két erős kar öleli át a leány derekát, sikolyát izzó férfi ajak fojtja és a

Sirolin

a legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál u. m. idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik. Emeli az étvágyat és testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 K.-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg a következő cégnyomással legyen ellátva: F. HOFFMANN-LA ROCHE & CO vegyszertári gyár BASEL (Svájc.)

hitre is reá tenné vasmarkát, határozottan nagyobb lenne a haladás ezen a téren is, mert hiába, a nép jobban hallgat a maga papjára, mint a közigazgatás vezető elemére. Pressziót kellene tehát a papokra gyakorolni, hogy ők legyenek a világosság, a tudás terjesztői, így azután a vidék is fölocsudnék végre-valahára százados álmából, de amig ezt nem teszik, újabb lendületet a néptől ne is várjunk.

Tapasztalatból tudjuk, hogyha a bíró, vagy a jegyző a néppel szemben oélt akar elérni, azt a rendeletet elviszi a paphoz, hogy hirdesse ki a szószékről és hasson a népre. A nép vakul engedelmeskedik papja intő, buzdító szavának, míg ellenben a bíró vagy a jegyző büntetés nélkül sokszor nem ér célt. Igen, de a büntetést nem meri reá mérni az illetőre, mert ellenséget szerez magának s hogy azt ne szerezzen, hát inkább hagyja az egész dolgot úgy, amint van.

Míg a közigazgatást nem államosítják, addig mindig így lesz, mert a közigazgatási tisztviselő alá van vetve a nép választó jogának s ha ellenséget szerez, egyszerűen nem szavaznak rá, kibuktatják. A bírónak, jegyzőnek komáskodnia kell, hogy népszerűséget szerezzen magának, mert a nép vállán emelkedik föl s jut be hivatalába.

Azt az embert, aki a rendetlenséget, visszasságot nem tűri, hanem a rendet, igazságot szereti: erőszakoskodónak, zsarnoknak nevezik s iparkodnak eltenni láb alól.

A bíró, jegyző pedig nem akarván

ilyen rendet kivívni magának, hát megmarad a falu kuntrátorának, mert így közszeretben és tiszteletben részesül.

Míg tehát ezek az állapotok meg nem változnak, addig ne is reméljük Fogaras vidékének restaurálását, föllendülését.

--ö.

Dr. Moldován György körorvos távozása alkalmából.

Midőn a zernesti és törcsvári egészségügyi kerületek képviselői oly rokonszenvesen bucsuznak el volt körorvosuk dr. Hámorszki Oszkártól, ki nemsokára elfoglalja új állomását Fogarast, a zernestiek és törcsváriak vigasztalására és örömére, de sajnos, a mi fájdalomunkra bucsut kell vennünk volt derék körorvosunk dr. Moldován Györgytől. Kitűnő szakismerete, lelkiismerete, humanismusa által rövid néhány év alatt megnyerte nemcsak két kerületének, hanem a szomszéd Nagyküküllő megye déli irányában eső száz községek közelismerését és szeretetét. Nemeslelkű fáradozásai és áldozatai az egészségügy terén feledhetlenek lesznek, azért fájdalommal és könnyes szemekkel tekintenek közeli eltávózása elé az ezrekre menő, ő általa felgyógyult betegek. Mivel ritka orvos volt a maga nemében, vigasztaló atya a beteg ágyánál és áldozatkész emberbarát személyválogatás nélkül a sujtott családoknál, ezerszeres hála és köszönet kíséri őt új tágasabb működési színterére és legyen meggyőződve arról, hogy elhagyott körorvosi kerületei mindig hálás érzülettel fognak ő reá és önfeláldozó, önzetlen működésére visszaemlékezni.

Hogy a választás esélyei minő orvost fognak egészségügyi kerületeink élére állítani, az a jövő titka, de mindenesetre óhaj-

tandó, hogy a megválasztandó legyen méltó utóda dr. Moldován Györgynek, és fejlessze tovább azt az ideális intézményt, melynek hivatásos kezelésétől függ nemcsak egyesek, hanem egész családok és községek öröme és boldogsága.

De jogosult fájdalommal telik el minden józanon gondolkozó embernek kebele, ha látja, hogy körorvosi kerületünkben a közegészség tényezője anyagilag nincs úgy javadalmazva, hogy anyagi gond nélkül és önfeláldozólag szentelhesse idejét, fáradságát és tudományát nemes emberbaráti hivatásának. Hát e járásnak 24 községe nem bírna-e meg egyenkint orvosi hozzájárulásként évi 60—70 koronát még áldozni? Vagy talán jobb-e a helyzet, ha a szegény betegeket ápolás és gyógykezelés végett döcögő szekereken hurcolják Fogarasba vagy Nagyszébenbe, sőt talán az uton már kiadják megkínzott lelküket? Nem gazdagok vagy szegényekről van itten szó, hanem a közegészségügy általános jóakaró ápolása és gondozásáról. Szegények a falvak! Nem áll ez, legalább nem föltétlenül, hanem csak relative, úgy mint másutt. Mert ha az árpási járás községei részvényekre alapított virágzó pénzüzeteket tudnak létesíteni, ha a községekben egyre-másra építik a községi kórházakat 5—6 teremmel, hogy legyen a körorvosnak több foglalkozása, ha a községi lakosok évről-évre lebontják rozszant viskóikat és építenek kőházakat, ha vannak e járásban oly községek, a melyekben évtizedeken keresztül bírói végrehajtást nem vezettek ingatlanokra, akkor ne álljanak elé, hogy orvosi hozzájárulásként nem bírnak meg 60—70 koronát kisajtolni. Az ilyen huza-vona csak önámítás és porhintés és az orvosi tudomány és tekintély kevéssé becsülése, ami mindenesetre méltán fájhat egy önérzetes orvosnak. Nemsoká illik, de föltétlenül szükséges, hogy ha már két egészségügyi kerületnek egy, mondjad egy derék köror-

rémült lány minden erejét, ellenállását elvesztve, öntudatlanul liheg a gaz kéjenc karjai között. . . .

Szenty hazajött, Serédy elutazott. A nyár tovatűnt, közeleg a hervadás ideje a kedves ősz. Juon csalódott szívvel tér vissza, semmi sem volt igaz a levél hireiből, atyja él, dolgozik, takarított is meg egy kis pénzt, adott utiköltséget fiának, ki sietve ment vissza, Mariórájához. Jaj, késő volt! A szegyen, a bánat, rövid két hó alatt elpusztította a gyenge liliomszálat, de annyi boldogságot mégis megengedett nekik az ég, hogy hazatérő Juonja karjai között lehelhetett ki lelkét a szerencsétlen leány, gaz gyilkosára átkát, Juonra áldását hagyva.

Mint a bős oroszlán, ha nőstényét a vakmerő vadász gyilkos csője alatt látja elvérezni, úgy ordított vad fájdalomában Juon. Jajgatva járta be a szakadékos rengetegeket, az eget fenyegetve öklével, bosszút esküdött kedveséért.

— Cine minte! Nemzetségem jelszava ez, én is megtartom! Eszedbe tartsd gróf uram, hogy a román cine mintés, — bosszu álló — nem felejtí el a rajta elkövetett sérelmet és visszaadja azokat, ha belepusztul is. Lassan-lassan leküzdötte mégis fájdalmát és magába vonultan siratta Marióráját, egyedül élt a havasokban és várta, hogy mikor út a bosszuállás órája.

* * *

Riadó kürtszó járja be a hegyet, erdőt. Elegáns lovagok egy-egy szép lovasnót körülvéve száguldanak fel le, kacaj, csevegés tölti be a léget. A rögtönzött konyhán nagy a sürgés-forgás, libériás inasok teritenek, fehérsapkás szakácsok forgatják a nyársra huzott sültet, ami jó illatot terjeszt és csak úgy nyeli ezt a jó peccsenye illatot a rögtönzött konyha körül ácsorgó bámész nép.

Most a hajtók vonulnak fel. Vezetőjük a vad Juon, senki sem ismeri jobban a hegyek, erdők utait, a medvebarlangokat, a csapásokat, amit a patakra járva törnek a mackók a bozót között.

— Induljunk urak, sok időbe kerül, míg a hajtók és vadászok elhelyezkednek, lássuk ki lesz a nap hőse, ki lövi le a vad mackót, azt az őreget, amelyik már három vadászaton keresztül kitört a sorból, most el kell pusztulnia, kiált jókedvűen Szenty, a szeretetreméltó háziúr, a kitűnő vadász.

— Jó lesz sietni, igaza van Alfrédnak, szól közbe Serédy és udvariasan csókol kezét legújabb ideáljának, a bájos Szenty Klárának, aki fiatal özvegy és Alfréd báró unokahuga, ilyen alkalmakkor pedig az urnői szerepét viszi, felüldítve nőies kedvességével a rideg legénytantát.

— Öntől messze állok, tudom milyen rossz lövő, kacag kacéran Klára bárónő, jó

lesz hát bucsuzni, estig nem látjuk már egymást.

— És ha nem látnánk soha többé egymást, — sugja Serédy — sajnálna egy kicsikét Klára?

— Ugyan, csak nem kezd szentimentális lenni Serédy, már hogy lehetne az, estére egymás mellett fogunk ülni a vacsoránál és hallgatjuk az ön híres vadászkalandját, amelyen bizonyosan keresztül fog esni, viszonzotta Klára tréfásan és elvágat, hogy kijelölt helyét elfoglalja.

— Kérem gróf ur, én vagyok ön mellé rendelve — hallik most Serédy háta megett egy érdes hang, mire sietve megfordul és Juon alázatos arcát látja maga előtt. Mint egy villámesapásra jut eszébe a szép Marióra szomorú sorsa, ijedten rezzen össze, de hamar megnyugtatta a legény érzéketlen, sőt alázatos arkifejezése. Eh mit tud ez a buta, hazajött csalódva, szeretője akkora meghalt, ennyi az egész, biztatja magát és megindul a cammogó legény után.

A leshelyre érve elhelyezkednek, éber figyelemmel lesve a mackó közelgésére, végre mozgás a sűrűben, az ágak ropogni kezdenek, előtör a vidék réme, az óriási vén medve, vadul körülhúzó és észrevéve Serédyt, egyenesen feléje tart. A gróf céloz, de mielőtt elsütné fegyverét összorezdül.

— Gondolj Mariórára! kiáltja Juon és a lövés, amely a gróf életét megmenthette

vosa van, ez oly anyagi javadalmazásban részesüljön, hogy soha eszébe se jusson az eltávozásnak még gondolata se. A törvény igen bölösen elrendelte a körorvosi állomások kikerekítését külön-külön orvossal; már most nem kézzelfogható igazság az, hogyha valakinek két köri állomást kell ellátnia, akkor öt két állomásnak díjazása illeti meg? Ugyan nem kisebb áldozat néhány koronával hozzájárulni egy körorvos méltó díjazásához, mint két orvosnak a díjazása?

Sőt többet mondok szerzett tapasztalataim nyomán, hogy erélyes és céltudatos főszolgabírók nem törődve az óriási nehézségekkel, az idevalóknál sokkal szegényebb községek terhére tudtak a központban kórházat is alapítani és azt kellőleg berendezni. Persze a községek néhány évig dultak-fultak és mérgesen fenyegetődtek, de később belátták, hogy főszolgabírójuk több ésszel és számíttással birt, több emberszeretettel viseltetett a községek iránt, mint ezek önmaguk iránt. A fogarasmegyei főszolgabírók azonban nagy népszerűségű elvi álláspontjára helyezkedve, annyi fáradságot nem vesznek maguknak, hogy a közegészség előmozdítása érdekében a körorvos méltó díjazására a községek által 60—70 koronát megszavaztassanak.

Fájdalmasan érinti az árpási járás közönségét azon szomorú körülmény is, hogy az árpási járásnak orvosa nem lakik Alsóárpáson, a közigazgatás központjában, hanem Fogarason. Törvény szerint a járási orvosnak a központban kell laknia, nem azon kívül, talán 18 klm. távolságra. Ezen távmaradásból igen sok kellemetlenségek, sok zűr-zavar támad. Hányszor kell a körorvosnak minden elismerés nélkül végeznie a járási orvos teendőit, sőt akárhányszor megtörténik, hogy a körorvosnak távoznia kell

volna, célt tévesztve megy el a vén medve mellett. Az nagyot ordítva rohan rá, rettenetes két karjával átölelve remegő áldozatát.

— Segítség! lödd le a bestiát Juon, tied vagyonom fele, kiált Serédy!

— Soha! Dárius kincséért sem! Igy kiabált Marióra is, mikor aljas vágyadat kielégítve, letörted az én hófehér lilomomat, pusztulj el te is, ez sem undokabb halál, mint a te karjaidban vergődő leányé volt! Kacag rettentő hangon Juon. Cine minte gróf uram, a román bosszuálló, elégtételt vesz magának ott és úgy, ahogy tud! Cine minte! . . .

. . . Serédy nem jelent meg a vaosoránál, hiába várta Klára bárónő. Bizonyosan valami kalandja akadt, mondja könnyedén egyik barátja, nem sejtve, hogy milyen igazat mondott ezzel. De azért jól mulattak, Klára bárónő hamar talált más lovagot és mikor a másnap reggel a hajtók hirül hozták, hogy Serédy grófot széttepte leshelyén a vén medve, Klára sajnálkozva sohajtott egyet:

— Szegény Serédy, pedig milyen jó férj lett volna belőle.

Ez volt a bucsuztató, no meg a szépséges kis Zsüliett részvéte, hiszen nem minden bokorban termett olyan bőkezű gavallér.

A havasok között pedig ma is bolyong a vad Juon, rémitgetve a pásztorokat s ha embert lát, vadul mormogja magában: Cine minte!

székhelyéről talán több hétre, ekkor nincs semmiféle helyettesítés, névleges igen, de tényleges nem, a gyógykezelés szünetel, az emberek orvos és patika nélkül gyorsabban költözhetnek a másvilágra. Ki felel ezen anomáliáért? Ezen szomorú állapot Fogarasmegyének megint egy oly kedélyes politikai speciálitása, amelyből a megye közönségének bőven, majdnem a kétségbeesésig kijut. Mi következik ebből? Az, hogy felsőbb hatóságaink a járasok egészségügyi viszonyait vagy nem értik, vagy szándékosan szemet hunynak, vagy fülüket dugják be a jajveszékli betegek segélykiáltásai és kinyajai elől.

Régi és meg-megújuló alapos panasza az állami és járási köztisztviselőknek, hogy Alsóárpáson nincs megfelelő lakásuk. Megtörtént, hogy a bérelt gyarló lakásban a konyha tüzhelyét a lakos tisztviselőnek legnagyobb öröme meg kellett osztani a katicás öreg háztulajdonosnéval és egy tűznél duettben főzni. Ha Alsóárpás kívánja és magában foglalja a különféle tisztviselőket, akkor legyen gondja és annyi belátása, hogy a tisztviselőknek biztosítson megfelelő lakásokat, mert fontolja meg jól, hogy a tisztviselő és a járási érdekeltég után a községnek magának van a legtöbb szellemi, erkölcsi és anyagi haszna. Nem elég, hogy az a tisztviselő mintegy expositurára kitéve, szükségét szenved több tekintetben, mert nélküli egy város vagy legalább egy nagyközség előnyeit és élvezeti egy maradi falu összes kellemetlenségeit, hát még egy tisztességes lakása se legyen? Alsóárpás nem akar építkezni, de másnak sem akarja az építkezést följárni. Alsóárpás ily nagyfokú indolenciája, roszakarata és rövidlátása arra kényszeríti a járást, mivel közigazgatási, közbiztonsági, közlekedési és egészségügyi érdekeinek ezernyi szála központosulnak a székhelyen és ezek lebonyolítására egy megelégedett tisztviselői karnak teljes odaadását követeli, hogy sürgősen kérelmezze a megyétől, miszerint Alsóárpást, ezt a oskönyös, maradi községet fossa meg a szolgabíróstól és a többi hivataloktól, és helyezze azt oly községbe, melynek fogékonysága és érzéke van a haladás követelményei iránt, áldozatkészséggel is bír a hivatalok és tisztviselők tisztességes elhelyezése iránt. Ilyen községre találni az országot mentén nem volna nehéz, ily körülmények között a néhány kilométernyi nagyobb távolság nem jön számításba.

Árpási.

Zászlóavatási ünnepély.

Napjainkban mindinkább tért hódít az a meggyőződés, hogy az egyesülésben van az erő; az egyesülés által lehet az ideális nagy célokat csak elérni. Azért a nemes és szent célok elérése végett ma mindenki az egyesületi életben való társulást törekedik megteremteni. És erre a magyar kultúra, a hazaszeretet fenntartása, ápolása és fejlesztése céljából éppen most a legnagyobb szükségünk is van.

Hazánk erdélyi részének a magyarság terén s érdekében egyik legkiterjedtebb körben működő kulturális egyesülete az Emke. Működése már egy pár évtizedre kiterjedő s miként a tenger a

folyóvizek összeségét magába fogadja, akként öleli magához az Emke, az itt alakuló, azonos célokat szolgáló kisebb egyesületeket és hogy annál intenzívebb működést fejthessenek ki ezek, a saját bélyegét nyomva reájuk, anyagilag s erkölcsileg egyformán segítségére siet valamennyinek.

Közelebből a szomszédságunkban fekvő, nagyküllővármegyei Dombos községében Gidófalvy Kázmér nagybirtokos, a minden szépért, jóért és hasznosért lelkesedni tudó férfiú elnöklete alatt, Marin János ottani állami tanító fáradhatatlan buzgolkodásával, az ifjúság egy daloskórré alakult, hogy az ama nemzetiségek által lakott vidéken is legyen egy egyesület, amely a magyar hazaszeretetet, a magyar érzelmet ápolja és fejlessze.

A dombosi daloskör, hogy céljai elérésében biztos és erős támaszra találjon, az Emke központi elnökségéhez fordult; onnan címet és zászlót kért. Mind a kettőt megkapta. Címe: „Dombosi Emke Daloskör“ lett, zászlóját pedig f. hó 9-én avatták fel egy igen szépen sikerült ünnepély keretében.

Az ünnepély kezdete d. u. 3 órára volt kitűzve, de a távolabbi községek érdeklődő közönsége már a déli órákban kezdett megérkezni Dombosra, mintegy előhírnökéül annak, hogy az Emke Daloskör szép vendégközönségre számíthat. És ez valóban úgy is lett. Dombos vidékének minden számot tevő lakosa részt vett az ünnepélyen, sőt Fogaras-, Kőhalom- és Nagysinkről is szép számmal érkeztek vendégek, köztük a „Fogarasi Magyar Dalegylet“, mint az ünnepélyen aktív résztvevő, — illetve közreműködő társ egyesület.

Hogy a távolabbi érdeklődők az ünnepélyről le ne késsenek, az ünnepély csak d. u. 4 órakor vette kezdetét a lapunkban is már ismerttetett program szerint.

A Himnusz elénekzése után, amelyet a Dombosi Emke Daloskör adott elő, Gidófalvy Kázmér elnök mondott igen szép megnyitó beszédet, melynek során a daloskör tagjait a felavatandó zászlóhoz való hűségre, ragaszkodásra és a szent cél mellett való kitartásra buzdította.

Az ünnepély szellemi sikerét fokozta és nagyban emelte a Fogarasi Magyar Dalegylet, amely két — mondhatni — a leghazafiasabb és egyben a legmagasabb színvonalon álló műéneknek, a „Nemzeti zászló“ és a „Fohász“ címűeknek elénekzésével működött közre. Frenetikus hatása volt az utóbbinak a vége, ami így hangzik: „Ne, ne, nebántsd a magyart!“

Majd Berde Sándor kőbéri és Dom-

bosra beszoigáló ev. ref. lelkész mondott költői lendületű ünnepi és zászlóavatási beszédet, aminek elhangzása után a szokásos zászlószögek beverése következett, azután pedig a felavatott zászlót a Matzenauerné szül. Bóldi Gabriella önnagysága által ajándékozott és jelmonddal ellátott fehér selyemszalaggal és egy szép koszorúval díszítették fel a koszorús leányok, névszerint: Gábos Ilonka, Gábos Erzs, Jakab Margit, Könzey Margit, Kovács Katalin és Kovács Ida kisaszszonyok, akik mind megannyi tündérek tündököltek az egyszerű, de nagyjelentőségű nemzeti színű zászló mellett. A néző majdnem azt hitte, hogy a bájos alakok lábai a földet sem érintik, hanem mint valami angyalok a levegőben röpködnek a zászló körül és úgy végzik a díszítést.

A zászlót feldíszítve a daloskör tagjai vették át s most már mint megszentelt szimbólumot közrevéve az elnök záróbeszéde és a Szózat eléneklése után egyesületi helyiségükben, az állami elemi iskolában helyezték el.

Ezekkel az ünnepség véget ért ugyan, de tudvalevő, a magyarnak ősi szokása, hogy minden nevezett ünnepi aktus után áldomásra térjen. Itt is áldomás követte az ünnepi részt, majd a zenének hanginál a ropogos csárdást járta az ifjuság. A fiatalok fesztelen jó kedvvel vettek részt belőle s míg ők a reggeli 4 óráig lejtették a táncot, addig az öregek, — akárcsak ősünk — gyönyörködtek a fiatalok vig mulatozásán, aközben visszaemlékeztek a multakra, tárgyalták a jelent és elmélázva gondolkodtak a jövő felett; olykor-olykor pedig a szőlőhegyek nedűjével töltött poharakat ürítgetve áldást, békességet kívántak a hazára és egymásnak jó egészséget.

yf.

A brassói kereskedelmi és iparkamara 1904. évi jelentése.

79 oldalas füzetben számol be a brassói keresk. és iparkamara Brassó, Nagyküküllő, Szeben és Fogaras megyék kereskedmi, ipari és gazdasági viszonyairól a lefolyt 1904-ik évből. Mindjárt panasszal kezdi jelentését, a tavalyi szörnyű szárazság miatt, hisz ebből kifolyólag a kereskedelmi és ipari téren is nagy pangás állott be, nem csoda tehát, ha a kivándorlási statisztika adatai folytonosan nagyobbodtak.

Az 1904. évi aratás megyénkben 70-363 mm. búzát, 126-164 mm. rozsot, 8-695 mm. árpát, 101-998 mm. zabot és 174-954 mm. kukoricát eredményezett, ami, tekintve a nagymérvű szárazságot, elég kedvezőnek mondható.

A kendertermelés igen szerény keretekben mozgott, legtöbb Nagysink vidékéről került eladásra. Ép ez okból kifolyólag örömmel üdvözlö a földmívelésügyi miniszternek a kender és lentermelés fellendítése érdekében tett intézkedéseit.

Dohánnyal Fogaras határán csak 34 hold volt beültetve, ezen a területen 16-563 kg gramm. termelt, melynek beváltási ára 7164 kor. rugott. Ez a gyenge eredmény is a nagy szárazságnak tulajdonítható. Komlótermelés nagyon silány megyénkben, míg a Nagyküküllőben 232 hold, addig nálunk összesen 14 h. volt beültetve az egész megyében.

Utal a jelentés közgazdasági előadónk javaslatára is, mely szerint az állattenyésztés legfontosabb ágára, a juhtenyésztésre messzeható jelentőséggel bírna, ha egy sajt- és egy gyapjúgyár létesülne, de ez valószínűleg csak szerény óhaj marad.

A faeladás megemlítésre méltó nálunk Szunyogszéken, ahol 1585 m. 14111 kor.-ért egy brassói vállalatnak, Grid községben, ahol 31.060 m. 1600 kor.-ért fogarasi és vojlai vállalkozóknak, Simon községben 8055 m. 21000 koronáért egy brassói cégnek, végre Alsó- és Felsőmoeos közs. 5307 m. 11150 kor.-ért egy zernesti vállalatnak adtak el.

A kereskedők sokat panaszkodnak a nagymérvű kivándorlás miatt, mert a kereslet mindenben csökken. A fogarasi piac ezenkívül még azáltal is nagy kárt szenvedett, hogy az Olt hídjá, amely Fogarast összeköti Nagyküküllő megyével, rozszant állapota miatt már két év óta a teherforgalom elől el volt zárva.

Fogaras megyében van iparfelügyelet alá tartozó telep 160. Ipari célokra szolgáló gőzkazán 26. Mezőgazdasági célokra 20. Egyébre 1. A kerületi betegsegélyző pénztárnak Fogarasról 967 tagja volt.

Egyetlen nagy gyárunk a zernesti cellulozé gyár jelentése szerint a cellulozé nagyjában elég kielégítő keresetnek örvendett, ellenben a papirgyárak helyzete nem javult.

Összesen két szeszgyárunk van és ezek 324-461 hektoliter szeszt termeltek, de ezek is panaszkodnak.

Az építőipar csupán egy nagyobb vállalkozással szerepel az elmúlt évben a fogarasi járásbírósi épület kibővítése és bőrtönépitése 84000 koronáért.

A szövetkezetek száma ismét szaporodott nálunk. Mégpedig Liszán és Telekirécsén egy-egy hitelszövetkezet alakjában.

A fogaras-brassói vasutrá eddig előjegyzett Fogaras megye 400.000 koronát, az érdekelt községek 70.000 koronát, Brassó megye 100.000 kor.-t, Brassó város 60.000 kor.-t, Feketehalom 50.000 kor.-t, ugyanaz ingyenes telkek átengedésével 40.000 kor.-t, Vidombák 8000 koronát összesen 728.000 koronát, a törzsrészvények jegyzéséből még 472.000 korona hiányzik. Ha nem sikerül ezt rövid idő alatt előteremteni, akkor a vasút építése határozatlan, hosszabb időre elodáztatnék, mindnyájunk nagy sajnálatára és kárára.

A kivándorlás szomorú adatait bizonyítja, hogy fogarasmegyéből 5990 utlevél lett kiállítva. A kivándorlás különösen az árpási és sárkányi járásokban öltött legnagyobb arányt.

A nagyérdemű, értékes adatokkal teljes füzet tartalmát melegen ajánljuk intőző köreink figyelmébe. Oly tárgyilagosan és világosan tárja fel bajainkat, hogy egyenesen a könyv alapján foghatunk hozzá a nálunk uralkodó szomorú állapotok erélyes és sürgős szanálásához, ami mielőbb megtörténnék, annál jobb lenne.

H. Gy.

H I R E K.

— Losonczy Losonczy Mihály min. tanácsos f. évi aug. hó 4—6-áig fogja megtartani a fog. m. kir. állami ménes loányának osztályozását.

— Nyári multság. A fogarasi kereskedő ifjuság a keresk. kör javára f. évi aug. hó 6-án a papirmalom helyiségében zártkörű táncestélyt rendez.

— A fogarasi román ifjuság f. hó 23-án vasárnap a Páris szálloda nagytermében táncal egybekötött szini előadást rendez.

— Elszámolás. A zólyom megyei Sálfalva község tűzkárosultjai részére a Merkur szálloda derék főpincérje gyűjtő-iven 11 kor. 70 fillért összegyűjtve, ezen összeget a zólyom megyei alispáni hivatalhoz beküldte.

— A piaci uzsorához. Több város panasza folytán a m. kir. belügyminiszter rendeletet adott ki valamennyi törvényhatósághoz, az országsszerte tapasztalható túlmagas piaci árak miatt, melyek nemcsak a megélhetést nehezítik meg, hanem a szegényebb sorau munkás nép soraiban egyenesen elkeseredést keltenek. A miniszter rendelete szerint utasítatnak az illetékes rendőrhatalóságok, hogy a helyi viszonyoknak megfelelően dolgozzanak ki egy piaci tarifát, melynél többet az elárúsítók nem követelhetnek s melynek áthágása szigoruan büntetendő. A piaci árak megállapításánál mérvadó tényezőknél tekintendők a termelőknél fizetett ár s ehhez hozzá számítandó az elárúsítók bizonyos hányadokban követelhető haszna, tekintetbe véve az illető élelmicikk közumját is. Ezt a fenti tarifát nálunk majd itéletnapra fogják csak kidolgozni s addig egész nyugodt lélekkel uzsoráskodhatnak a kofák a fogarasi piacon.

— Halálozás. A vajdarcsei görög katolikus pap: Recsán Miska feleségével együtt f. hó 16-án vasárnap kikocsikázott a földjére, hogy a gabonaneműek érését figyelemmel kísérje, haza jövet felesége rosszul lett s rövid szenvedés után meghalt. Az elhalt, gyermekeket nem hagyott hátra.

— A cselédmizérlákhöz. A cseléd-könyvekbe nem szabad olyat írni, ami befolyásolná elhatározásában szerződötésnél az új gazdát. Így azután voltaképpen hasznavehetetlenek a rovatok, amelyekbe a hűség-ről, szorgalomról, magaviseletről kellene képet festeni. Egy fogarasi uriaszony nemrég, — kölcsönös megállapodás alapján — elbocsátotta szolgáló leányát, a könyvébe pedig ezt írta be: — Mindenben megfelel. A leány véletlenül egy jó barátjánéhoz került, aki a második héten kétségbeesve szalad az első gazdasszonyhoz: — Ez neked jó cseléd? Hogy irhattál olyat a könyvébe. Egyet szólok csak hozzá, százat felesel vissza, már torkig vagyok vele. — Hát biz én ezt irtam a könyvébe. Nem olvastad, hogy mindenben megfelel? Megfelel ez neked a konyhában, hálószobában, szalonban, ahol csak akarod!

— Turista-baleset. Garoiu András brassói kereskedő az elmúlt szombaton két társal kiránduláskép a nagy Királykőre indult. A nyári hónapok alatt Zernest közelében emelkedő alpesi havasát és híres sziklaszorost, az u. n. Propasteát, távoli idegenek, kirándulók, intézetek növényedékei százával keresik, gyönyörködve és élvezve a természet e regényes helyeit. E havas legmagasabb csúcsa (2241) a nyugati

oldalán csak nagy testi fáradsággal érhető el és bizonyos hegymászó gyakorlottságot és bátorságot tételez fel, miknek hiányában a vállalkozás könnyen végzetessé válhatik, mint azt a legutóbbi eset bizonyítja. Nevezett ugyanis — két kísérő társát hátrahagyva — a meredeken emelkedő, több helyt a kiszögélő sziklákhöz erősített láncok segítségével kapaszkodható sziklafalon fölfelé sietve, egy az utóbbi időben gyakoribb esőzések által megglazult szikladarab sulya alatt lemálott és egy pillanat alatt tiz mé'ernyi mélységbe zuhant, hol vérében eszméletlen állapotban elterült. A nehezen hozzáférhető helyhez siető társai és az idővel odaérkezett vezető az első segélyt nyújtva, Zernestre hozták, hol orvosi ápolás alá vétetett. A kiterjedt zuzódások, a fején elszenvedett számos skalpirozott hely szépen gyógyul és remélhetőleg csakhamar oly állapotba kerül, hogy Brassóba lesz szállítható.

A „Zernesti Ifjusági Egyesület“ kirándulása. Erdély legszebb és legelőkelőbb fürdője Tusnád és a regényes fekvésű Szt. Anna tó megtekintését tűzték ki az egyesület lelkes és agilis elnöke és igazgatója a kirándulás céljául. Előre megállapított terv szerint az elmúlt vasárnap kora hajnali órában gyülekeztek a nagy társasággá felszaporodott résztvevők; a fiatalság a reggeli hűvös, csipős harmattól kipirult arccal és az élvezendő gyönyöröktől lázban fénylő szemekkel, míg a szülők félálomszerű állapotban, dideregve és időnkint nagyokat sóhajtván, a két gyár részéről az egyesületnek ingyen rendelkezésre bocsátott automobil, hintó és szekereken, sok rendezgetés, ülésvalogatás és a biztos ígéretet tett, de valószínűleg az édes hajnali álomból csak bizonyos erőszak alkalmazásával felébreszthetők bevéraása után elhelyezkedve, végül hosszú kocsisorban megindultak. Az országut porától lisztes zsákokká átvedlett vig társaságnak alig maradt ideje a Brassóból 5 ó. és 19 perckor induló és a vasárnapi közönségtől amugyis tulzsufolt vonaton megfelelő számú III. osztályu helyeket — most már ülésvalogatás nélkül — elfoglalni, már is a tüzes paripa magasztos feladata tudatában, nagyot prűszkölve megindult a most már hordóba préselt és besózott heringekhez hasonló kirándulókat a felkelő égő nap eleinte melegítő, de csakhamar tüzes sugarai és tikkadó melegség kellemetlen hatásának kitéve. E szenvedésüket a fürdőbe való érkezésük után azonban tartós gyönyörök és élvezetek váltották fel; kezdve az üde, balzsamos, tiszta levegőjű fenyvesek alatt bevett villásreggelin, a szép sétányokon, a kitűnő cigánybanda szebbnél szebb nótáinak meghallgatása, a Szt. Anna tóhoz való elmenetel és — oh! mily gyönyör — abban való megfürdés stb. stb., befejezve a fél 8 órakor este Brassóba visszaindulásig, mindmeganynyi kellemes emlékeztést hagyott vissza a résztvevőkben, kik már másnap felejtve az ut fásasztó részleteit, örökké hálások maradnak e kirándulás derék vezető- és rendezőinek.

Telefonhálózat Csikmegyében. A hátramaradt vármegyék a telefonhálózatokat nyakra före föllájtják a saját területükön, így most Csikmegye is követi a haladók példáját, úgy látszik csak Fogarászvármegye kunkátoroskodik e téren! Ébredj nagy álmaidból, ébredj óh Fogaras!

Csorda az uton. A falusi poézisért rajongók fanatizmusával nálunk Fogarason még mindig a város frekvenciáltabb utcáin

hajtják végig, a csordát. Amellett, hogy a lakosság kora hajnali álmát megzavarják, még oly piszkossá teszik az utcát, hogy botrány ezt az állapotot tovább tünni. A piszok persze ott marad, míg a járó-kelők cipőjükön, ruhájukon el nem hordják. Erről azonban rendőrségünk nem intézkedik, minek bántaná a jámbor teheneket, bivalyokat, elég széles az utca ugy-e bár?

Csendőrsők szaporítása. Mint értesülünk, illetékes katonai körökben most egy elaborátum készítésével foglalkoznak, mely a csendőrsők létszámának szaporítását célozza. A létszám szaporulatot részben ujonnan felveendő legénységgel, részben pedig áthelyezés útján fogják végezni. Ugyancsak betöltésre kerül nyolc járásörmesteri állás is. A csendőrlétszám szaporítások — hír szerint — az idei nagyobb mérvű arató sztrájkok, s a mindinkább növekvő különböző mukás bérmozgalmak teszik szükségessé.

Váltóhamisító pap. Alig nyert befejezést Dán Gyula mostre bűnügye, egy másik hasonló esetről értesülünk. Kolozsvárról írják, hogy Deák Sándor kisbányai gör. kel. pópát tömeges váltóhamisítás miatt két és fél évi fegyházra ítélték, s mert szökni akart, nyomban letartóztatták. A pap, hivei nevére váltókat hamisított, s mikor azok porre kerültek, a sommás végzéseket is elűntette, nem kézbesítette. A derék lelkipásztor — megjegyzendő — hasonló ügyek miatt már egy ízben hat hónapi, más ízben pedig egy évi börtönbüntetést töltött ki s ezektől eltekintve hivei lelki élete fölött tovább is örködött. Véghetetlen csodálkozunk azon, hogy hogyan lehet egy váltóhamisító, sikkasztó, bebörtönözött pap újból lelkipásztor?

Uj márványbánya. Vármegyénk szépen kezd haladni. Ujabban Árpás községben, párját ritkító márványbányát fedeztek fel, mint tudósítok írja. A bányában óriási tömegben fekszik a legértékesebb carrara statuariala és bianco pain márvány, melynek kitűnő a minősége. Teljesen ércetlen, tökéletesen érett szemcséjű, hófehér ez a márvány, mely állítólag csak a régi egyiptomi márványokkal hasonlítható össze tökéletességre és szépségre. A bánya telke azelőtt Teleki Sándor grófé volt, akitől az állam vette meg. Ma az államtól a nagyszabeni bányatársaság Pauly és társa bérlti. Ez a bányatársaság román és tulajdonképpen bukarésti tőkés társasága.

A székely vasutak ügye. Csikmegye törvényhatósági bizottsága legközelebb tartott gyűléséből kifolyólag felirat küldését határozta el a kormányhoz a székely vasutak megfeneklett kiépítése ügyének újbóli felvétele és az építkezés iránti intézkedések megtétele véget. Amint értesülünk, az ügyvezető ideiglenes kormány kereskedelmi minisztere Vörös László e kérvényt megis válaszolta, tudatván a törvényhatósággal, hogy a székely vasutak Madéfalva—gyergyószentmiklósi szakaszának kiépítése ügyében kiirt pályázat eredménye fölött e hó 6-án döntött. Hát mi belenyukszunk abba a hosszú hallgatásba, melyen a mi: „rendezett tanácsu városátalakulandó“ kérvényünk a miniszteriumban részesül egy év óta. Jó lenne a törvényhatóságnak ezt az ügyet már megsürgetni, hogy minél előbb átalakulhassunk már.

Fogarasi népfürdő. Kádfürdők március hó 1-től: I. oszt. 1 kor. II. oszt. 60 fill. Iskolásgyerekek részére pénteken és szom-

baton délután 1—3 óráig lányok, 3 óra után fiúk, saját fehéreművel. Gőzfürdő: péntek, szombat és vasárnap. Pénteken 9—3 óráig férfiak 1 kor. 3 óra után katonák 10 fillér; szombaton 9—3 óráig nők 1 kor. 3 óra után férfiak 60 fill.; vasárnap 7—12 óráig férfiak 1 korona. Egy évi fürdőjegy gőzfürdőbe 20 korona és kádfürdőbe 30 korona. Beteg személyek — szegénységi bizonyítvánnyal — ingyenjegyet kapnak. A tulajdonos: Stoff.

A vándor közsörösök. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter, a vándorközsörösök iparengedélye tárgyában rendeletet bocsátott ki, mely ma érkezett le a vármegyékhez. A rendelet szerint a vándorközsörös nem tekinthető házalónak s különösen akkor nem, ha készáru eladásával nem foglalkozik. Ezek szerint a vándorközsörösöknek nem kell iparengedély s elegendő, ha igazoló jeggyel bírnak.

A székely fiúk ipari elhelyezése. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara a székely fiúknak magánipari műhelyekbe tanulónak való felvételét szeptember hóra halasztotta. Pályázhatnak 13 évet betöltött és legalább 4 elemi osztályt végzett fiúk. A kérések a vármegye főispánjához nyújthatók be.

Hadkötelesek nősülése. Rendes körülmények között mindazon hadkötelesek, kik a harmadik korosztályhoz tartoznak, kivételes nősülési engedély nélkül házasságot nem köthetnek. Mivel azonban az ország ex-lexben van s így a harmadik korosztályból kilépett ifjak tőlük nem függő okok miatt elő nem állíthatók engedély nélkül is nősülhetnek. Állítás kötelezettségüknek utólag eleget tartoznak tenni s így besoroztatásuk esetében a házasságkötésük folytán keletkező hátrányokat is viselni tartoznak.

Közrend az országon. Most, hogy a modern technika vívmányai mindinkább kiszorítják a közhasználatból a lovas fogatokat, aktuálisnak tartják fölhívni a közigazgatási hatóság figyelmét ama rendelkezésre, melyet néhány, a közbiztonsággal keveset törődő fuvaros elkövet kocsinainak minden gondozás nélkül a nyílt uttesten való hagyásával. Igen könnyen megeshetik, hogy valamely automobil, vagy gőzhengerlő halad arra s ettől a zakatolástól megriadt lovak, vagy az arra hajtott tehenek, bivalyok különösen igen siralmas következményű baleseteket okozhatnak. Jó lenne, ha a hatóság erélyes rendelettel megszüntetné gazda nélkül a kocsiknak az országon levő ácsorgását s továbbá azt, hogy ezentul a teheneket, bivalyokat, szóval a csordát a városon keresztül ne hajtásák.

A posta és táviratizszi tanfolyam megnyitása. A posta és táviratizszi tanfolyamot tudvalevőleg Hieronymi miniszter be-szüntette. Minthogy ilyen tisztviselőknél hiány van, Vörös László, a jelenlegi kereskedelemügyi miniszter a tanfolyamot újból megnyitotta. Változás csupán annyiban történik, hogy azelőtt 200 gyakornoki állásra hirdettek pályázatot, míg most csak ötvenre. A pályázati felhívást a hivatalos lap egyik legközelebbi száma fogja közölni.

Alapítványi helyek a honvéd árvák számára. Budapest székes főváros közönsége által József kir. herceg honvéd főparancsnokságának 25 éves évfordulója alkalmából a m. kir. honvédség árvái, vagy félárvai számára létesített alapítványi helyek közül a jövő 1905—6 tanévben kettő lesz betöltendő, még pedig egy a József fiúárva-házban és

egy az Erzsébet leányvárosban. Pályázhatnak mind azok az árvagyermek, vagy félárva az illetőségre való tekintet nélkül, akiknek atyja a m. kir. honvédség kötelékébe tartozik, vagy tartozott. A kellőképpen felszerelt folyamodványok a honvédelmi miniszterhez címezve augusztus 10-ig adandók be. Bővebb részletes felvilágosítást lehet nyerni a városi tanács katonai ügyosztályában a hivatalos órák alatt.

— **A tanfelügyelők a tudóveszesekért.** Arról értesülünk, hogy az egész országban a kir. tanfelügyelők megleghangú szép fölhívást intéztek a tanítói karhoz, melynek figyelmébe ajánlja, hogy a József kir. Herceg Szanatórium Egyesületnek azt a szép elhatározását, hogy ingyenes ágyalapítványt létesít a most és az ezután felállítandó szanatóriumban a beteg tanítók és azok családja tagjai számára, — a tanítóknak hálával és a viszont való segítség élénk érzésével kell fogadni. A tanítóknak mindent el kell követnie, hogy a szegénysorsu tudóbetegek jóvoltáért, visszaszerzendő egészségért megalkuló országos liga minél nagyobb, minél hatalmasabb legyen. Ezt pedig a tanítók erőteljesen szolgálhatják, ha minél többen gyűjtik egybe a maguk működése helyén a tagokat.

— **Mértékek hitelesítése.** A keresk. miniszter körrendeletet bocsátott ki, melyben intézkedik, hogy az eddigi hosszadalmas eljárásból eltérőleg feljogosítja az áll. mérték-hitelesítő bizottságot, hogy kellő indoklással felszerelt kérvények dolgában, időmegtakarítás szempontjából, saját hatáskörében intézkedhessék.

— **Orkán.** Folyó hó 19-én a kánikulai hőség után a breázai erdőben valóságos orkányszerű vihar dult, amely a fákból igen nagy kárt okozott, a nagy Bóréász mintegy fél óráig tartott.

— **Napszúrás.** Gána Miklós netóti lakos f. hó 19-én szántóföldjén dolgozott s déltájban, munka közben hirtelen rosszul lett és összerogyott napszúrás következtében. Most élet és halál közt vívódik.

— **Eltűnt.** Molesan Miklós telekirécsei lakos folyó hó 14-én fölment a kavasokba s azóta nem jött haza. Hozzá tartozói keresésére indultak, de még mind ez ideig nem találták meg. Valószínűleg Romániába ment a havasokon keresztül.

— **A „hét“** Az orvostudományok egy ambiciózus és komoly leventéje bement egy helybeli vendéglőbe és ott szerényen és lágyan kérte a pincért: — Legyen szives a: „Hetet“! A pincér egy pillanatig megrökönyödve állt, látszott rajta, hogy koponyája nagy kitalálási, sejtítési és következtetési műveleteket végez és a végső következtetés határozott bámulatra ragadta a vendég iránt. Mint egy kilőtt nyíl, mint egy gondolati esztről röppített gép, rohant tova. Feszítő gőze az a konkuzió volt: — A hetet? hetet? Persze ez asztán ember! Azt a bizonyos rendes hetet? Aha! Értem! A hetet! Repült és hozta a hét üveg sört. Ifjunk méltatlankodva szólt rá: — mit gondol maga, hogy az én torkom egy sörmagazin? A „Hetet“ kértem! Az ujságot! A pincérben megint esztről egy gondolat, mely megint röppitette. Ment, visszatért hozva szám szerint: hét ujságot. Hozzá mint egy „Nietschei Übermensch“, vigyorgott a saját bölcsességén. Ifjunk azonban a műveletlenség ily nagy fokának konstataciója óta — buskomorrá készül lenni.

— **Heti jelentés.** (Somló Oszkár és Tsa élelmiszer magánbizományosok a központi vásárcsarnokban Budapesten.) Az elmúlt héten a budapesti élelmiszer piac üzletmenete igen élénk volt. Burgonya igen sok kerül a piacra és az árak napról-napra esnek. Baracknak ára most emelkedőben van, miután az előrehaladott idő miatt csak nehezen szállítható. Félérett barackot export célokra veszünk bármely mennyiséget és kérünk ajánlatot. Egyéb friss gyümölcsnek igen jó ára van és kérjük minél nagyobb tételek felküldését címünkre. Vaj és vajtermékek ára szintén emelkedőben van. Baromfi árak esnek. Jegyzéseink a következők: Husárak. E héten csekély hozatalok voltak ugyan, de az árak nem változtak. Tojás. I. rendű magyar ládatojás 74, erdélyi 70—72 korona 1440 drb. Tejtermékek: I. a teavaj 230—240, jó főzővaj 130—160, túró 20—22 fillér kéként. Élő baromfi: rántani való csirke 140—200, sütni való 180—260, tyúk 260—360, ruca és liba 250—900 fillér páronként, nagyság szerint. Főzelék: igen olcsó árak. Paradicsom 10 fillér. Burgonya: rózsza 5—5.40, sárga 7.60—8 korona 100 kilonként. Gyümölcs: barack 24—30, körte 16—40, alma 16—36, őszi barack 40—100 fill. klg.-ként. Veszünk minden mennyiségű gyümölcsöt. Vad: őz 140—150, vaddisznó 80—100 fillér kilonként. Bizományi beküldésnél az áru mindig címünkre: Budapest, központi vásárcsarnok küldendő. Azonnali készpénzzel számolás. Kiváló tisztelettel: Somló Oszkár és Társa.

— **Herkules fürdőből** írják nekünk, hogy Dr. Klein Eberhard az általa — szivbajokban, asthmában, idegességben szenvedőknél, valamint elhízottaknál — ott több év óta kitűnő sikerrel alkalmazott ugyenev. Nauheimi természetes gyógyeljárás a jelen fürdőevad alatt is folytatja.

△ **A nagyérdemű közönség b. tudomására** hozom, hogy 14 éven át, igen előkelő fogorvosi műteremben szerzett gazdag tapasztalataim után, szülővárosomba visszatérve, a Sterzing-utca 6. sz. a. Román-féle házban egy állandó fogtechnikai műtermet nyitottam. Készíteni fogok egy egyes fogakat, mint egész fogsorokat, arany, vulkanit és kaucsukban; javítok roncsolt szájpadlásokat stb. stb., mindent a legújabb módszerek szerint és legjobb kivitelben. Műtermem nyitva van d. e. 8—1-ig és d. u. 2—7-ig. Magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva, maradok kiváló tisztelettel Fleischmann Hermann, fogtechnikus.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre nem válaszolunk.

Árpási. A becses tudósítást nagyon köszönjük, közöltük; még a mai számunkban közölt, márványbányára vonatkozó hírre kérjük — ha nem fárasztjuk — bővebben referálni. Előre is köszönjük. Üdv!

V. J. Fogaras. Nagyon gyenge szárnypróbálgatás az egész. Nem közölhető.

V. J. L. Miskolc. A béke olajágát várjuk.

Dr. V. Gy. Nagyszében. „Egy dalt, egy dalt, oh nimfa kedvesednek!“

Dr. P. S. Budapest. „Az ígéret szép szó“ . . stb. . . Várjuk. Üdvözet.

Letört virág. A küldött tárcában nincs logikai összefüggés s a jellemek kidomborítása mind a lélektan rovására történik. Galunathiasz az egész. Jelen alakjában nem közölhető.

Dr. H. O. Zernest. Köszönettel vesszük a tudósításokat s a lapot már meg is indítottuk. Üdv!

P. D. Fogaras. Ön ezt vezetőiknek szánta, ejnye be jó?! Először tanuljon meg jó híreket írni s azután cikkeket. „Pik auf!“ A papirkosárba dobtuk.

K. K. Helyben. Csak javát akarjuk akkor, ha nem közöljük. Ne nehezteljen érte, később befogja látni s nekünk fog igazat adni.

Hatvanhét és fél percent pótdó. Nagyon jól sikerült, jövő számunkban okvetlen közöljük. Üdv!

Sz: 3993—905. tjkvi

Árverési hirdetm. kivonat.

A fogarasi kir. járásbíróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy „Furnica“ fogarasi takarékpénztár végrehajtónak Motok Péter és neje Lie Anna végrehajtást szenvedő elleni 533 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbíróság) területén levő Szevesztrény községben fekvő, a I. szevesztrényi 56. sz. tjkvben végrehajtást szenvedők tulajdonául felvett A+ 197 hrsz. egész ingatlanra 1 kor. 433 „ „ „ 2 „ 2845, 2846 hrsz. e. ingatlanra 12 kor. kikiáltási árban. II. Az u. ottani 172. sz. tjkvben Motok Jakab a Sándoré, Motok Illés az Illésé, Motok János a Nikáé, Motok Dávid a Jakabé, Motok Sárca szül. Olteanu, Motok Verona szül. Boeriu, Motok Péter a Józsefé, Lie Anna és Liabu Mária férj. Szilágyi Máténé tulajdonául felvett A+ 2867/2 hrsz. ingatlanra 31 kor. kikiáltási árban. III. Az u. ottani 226. sz. tjkvben Motok Péter tulajdonául felvett A+ 118, 119 hrsz. ingatlanra 528 kor. 381 „ „ „ 66 „ 698 „ „ „ 11 „ 1406, 1407 „ „ „ 45 „ 1511, 1512 „ „ „ 10 „ 2364/2 „ „ „ 58 „ 2463 „ „ „ 21 „ 2565 2567/2 hrsz. ingatlanra 32 „ 2590 hrsz. ingatlanra 47 „ 2594 „ „ „ 17 „ 2700 „ „ „ 12 „ 2957/1 „ „ „ 4 „ 2756/2 „ „ „ 5 kor. kikiáltási árban. IV. A szevesztrényi 305. sz. tjkvben végrehajtást szenvedők tulajdonául felvett A+ 1252/3 hrsz. ingatlanra 4 kor. 1520, 1521 „ „ „ 15 „ 819/1 „ „ „ 18 „ 1865 „ „ „ 67 „ 2158/2 „ „ „ 40 „ 408 „ „ „ 4 „ 665 „ „ „ 36 „ 1626 „ „ „ 5 „ 1152 „ „ „ 12 „ 1788, 1741 „ „ „ 74 kor. kikiáltási árban a V. az u. ottani 308. sz. tjkvben Motok Dávid, Motok Péter, Motok András, Motok Mária férj. Recsean Györgyné, Motok Juliska férj. Motok Józsefné, Motok János a Józseté, Motok Ludovika férj. Popa Elekné tulajdonául felvett A+ 1330, 1331, 1332 hrsz. ingatlanra 129 kor. 1483 „ „ „ 19 „ 2725 „ „ „ 22 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1905. évi augusztus hó 7-ik napján d. e. 9 órakor Szevesztrény községhezátál

megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1905. évi május hó 30.

A kir. bíróság, mint tlkvi hatóság.

Dr. Virágh Károly
kir. albiró.

Egy teljesen jókarba levő dr. Gaertner-féle szabadalmazott

ERGOSTOT
(izomedző)

valamint egy jó állapotban levő

SZOBA ZUHANY-FÜRDŐ

olesó áron eladó. — Közelebbi értesítés nyerhető FÜLÖP FERENC kovács-mesternél Fogarason, Bethlen-utca.

Tisztelettel vagyok bátor a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a „Fehér hollóhoz” címzett vendéglői helyiségemben mint italkimérő megbízott Kállai Dénes urat alkalmaztam folyó év és hó 15-től kezdve.

Az italok jósága és tisztaságáról szavatok. Ételek és italok pontos kiszolgálása tekintetében megbizottam mi kívánni valót sem hágy fenn, kit is a nagyérdemű közönség szíves pártfogásába vagyok bátor ajánlani.

Augusztus hó 1-től kezdve házhöz haza hordható ebéd és vacsora is lesz jutányos árban kapható.

Krempelsz János,
Vendéglő-tulajdonos.

Schakespeare összes munkái.

6 egész uj diszkötésben

30 korona helyett 15 kor.-ért

Kapható:

THIERFELD DÁVID
könyvkereskedésében FOGARASON.

Ház-eladás.

A brassói-utcában fekvő 406. sz. „Blumrich”-féle ház folyó hó 23-án (vasárnap) délután a helyszínen, szabad kézből el fog adatni.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy a helybeli piacon levő RADLER-féle

BORBÉLY-ÜZLETET

vétel utján átvettem s azt ezentul saját cégem alatt fogom vezetni.

Főtörökvésem oda fog irányulni, hogy szolid és pontos kiszolgálásom következtében t. vevőimnek minden tekintetbeni megelégedésüket megnyerhessem.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

Fried Elek,
fodrász és borbély.

1-3

Üzlethelyiség-változás.

A nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozom, hogy főtéri házaimnak ujjaépítése miatt üzletemet a Storing-utcai „FURNICA”-épület, gyógyszerár melletti üzlethelyiségbe (a Novák-féle üzlettel szemben) tettem át.

Teljes tisztelettel

THIERFELD LIPÓT.

IGAZI URINÓ

arcának, keblének, alapos ápolására sohasem használjon mást, mint a világhírű 1885. óta törv. védett

KRIEGNER-féle

Crème de Margueritet.

Ezen nagyszerű készítményt kiváló tulajdonságai miatt számosan utánozzák, ez okból óva intem a n. é. közönséget a silány utánzatoktól.

Kérjen mindig határozottan **KRIEGNER-félét.**

A Crème de Marguerite előnye, hogy mindennemű fém- és festőanyag-mentes, tehát teljesen ártalmatlan, így éveken át használva sem támadja meg egészségét. Ártalmatlanságát hatósági bizonyítvány igazolja.

Eredeti nagy tégely 4 kor. — Próbategely 1 kor.

KRIEGNER GYÖRGY gyógyszerára a „Magyar koronához”
BUDAPEST, VIII., KÁIVIN-TÉR.

Diskrét postai szétküldés naponta.

12-13

Építészek, asztalosok és lakatosok részére legújabb

tervrajzi minták

külön-külön 60 fillérjével kaphatók Thierfeld Dávid

könyvkereskedésében Fogarason.

4071 F. sz.

Valódi ezüst remontoir női óra, 3 erős fedéllel szép kivitelben **12 K.**

34-52

Erős Gyula

NAGYSZEBEN, Disznódi-utca 3. szám.

Mindennemű órák, ékszerek, arany- és ezüstáruszerek, ezüst-éveszközök, asztalfeltétek, templomi kellékek.

Erdély legnagyobb raktára.

Látszerészi cikkek nagyraktára.

Szétküldés csakis utánvét mellett

Mindenféle vésések legjutányosabban számíttatnak.

Ócska arany és ezüst tárgyakat, drágaköveket, keleti gyöngyöket a legmagasabb napi árban beváltom, vagy cserébe

fizetesképen elfogadom.

Kérjen nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve

THIERFELD DÁVID

könyvnyomda, könyv-, papir-, zeneműkereskedés, nyomtatványraktár
FOGARASON.

Ajánlja ügyvédi, bírósági és közigazgatási nyomtatvány raktárát.

Oly nyomtatvány, mely raktáron nincs, a legrövidebb idő alatt szállítatik. — Továbbá:

névjegyek, címkártyák, eljegyzési és

esküvői értesítők, meghívók, magán

és üzleti levélpapírok, levélborítékok,

számlák, fakturák, memorandumok,

étlapok, körlevelek, gyászlapok, fal-

ragaszok s mindenféle nyomtatványt.

Izléses kiállítás! Olcsó árak!

Gyors szállítás!

Mindennemű író és levélpapírok a legjutányosabb gyári árakon.

A fumei és péterfalvi papirgyárak raktára.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Brassói Portland-Cement-Gyár

BRASSÓBAN.

Fogarasban kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedésében.

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogarasban.